

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

ES A SZILÁGYSOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI EGYLET KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Márcz. 15-től decz. 31-ig . . . 3 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
NAGY LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón a gimnázium épületében,
hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Sz.-Somlyó, 1883. ápril 12.

Mottó: Quid-quid agis, pruden-
ter agas et respice finem!

(i) Az 1883. évi XV. törvényzikk-ről van szó. Ezen törvényzikk köztudomás szerint „a megyék háztartásáról” rendelkezik. A jövő 1884-ik év január 1-ső napján életbe léptetendő törvény előkészítésére folyó hó 13-ára megyei közgyűlés van össze hívva. Teljességgel nem akarunk e közgyűlés határozatának elibe vágni, de kötelességünknek tartjuk ezen megye minden fiát közlelő érdeklő törvény végrehajtása felett az eszmecserét megindítani s ez által tért nyitni mindazoknak, akik ez ügy szerencsés megoldásának kérdéséhez tárgyilagosan hozzá szólni kívánnak.

A megye közönségét közvetlenül kíváncsólólag érdekli a törvény 16. és 9. §-a. Ugyanis a 16-ik §. így szól: „A megyék . . . a megyének járások szerinti beosztása, valamint a tisztviselők létszámának és illetményeinek meghatározása iránt, a törvény korlátain belül s a belügyminiszter jóváhagyásával az 1883. év folyamán idejekorán alkotandó szabályrendeletben intézkednek!

TÁRCZA.

Házások éneke.

I. A férj szól:

SZerelemtől lángoló szív szenvedélyivel,
Ugy tekinték, ifjonta, bájaidra fel,
Mint a naphoz, istenéhez, a virág-kehely.
Ábrándaim lenge fátylát lábadozhoz dobám;
Föltevém: nem futni csalfa délibáb után.
„Örök csillag ég — gondoltam — az ő homlokán!”
SZebb valál mint hajnal-álom, rózsánál üdőbb,
Egyesülve földi bájjal benned égi szép.
Hő szerelmem szent oltárán a madonna-kép.
Késve késtem lábaidnál, mint a kis patak,
Mely — ha bércekről vad hullámi gyorsan om-
lanak —
Lesz virágos domb tövében lassu forgatag.
Álmadozva, édelegve késtem — keveset,
Mert az élet hitt, az álom fátyla leesett,
S ébredésem álmaimnál lón csak edesebb.
Rózsa helyett, túske nélkül, szép gyümölcs fakadt
Életfánkon, ott piroslott már a rügy alatt,
S édes gondra ébredett a röpke gondolat.
Oldaladnál, hű öledben tűntek éveim.
Munka szorgos, — s gyűlve gyűlt a gazdag
kéve im.

„Ez alkalommal a járások területe és székhelye a járásbírók területeivel és székhelyeivel lehetőleg megegyezően állapítandók meg.” A törvény ezen rendelkezése merőben megsemmisíti az eddigi megyei statumokat és fehér lapot nyújt az alakuló megyei szabályrendeletek számára. Nem mondjuk, hogy a mult minden határozománya elvetendő, sőt határozottan kívánjuk, hogy az új, szerves egészben össze-sítendő szabályrendelet éppen a mult alapján épüljön. Ugyanazért igen nagy merészségnek s — kimondjuk nyíltan — károsnak tartanók, ha a 13-ára összehívott közgyűlés az ügy érdemébe bele bocsátkoz-nék. Hiszen különben is a halasztással nem jár veszély, míg az elsietés könnyen fércz-munkát eredményezhet.

Nézetünk szerint a 13-ára összehívott rendkívüli közgyűlésnek igen egyszerűen csak az lehet tárgya, hogy az alispán el-nökölete alatt egy 25—30 tagból álló válo-gatott bizottság küldetik ki, mely a tör-vény által kívánt szabályrendelet terveze-tét záros határidő alatt elkészítené.

A bizottságilag elkészített szabályren-

Örömmim most: fiak, lányok, s nem — rosz
könyveim!

LYányunk lyánya mosolyán most csüggve mint
a rab,

Várjuk: mikor üt az óra, később, hamarabb,
S gyermekinkre, hogyha más nem — tiszta
név marad!

II. A nő válasza:

Bimbó voltam, ringatóim lágy tavasz-szelek,
Nyilni vágyva, mikor téged megismertelek.
Nyilni nem a fény csábíta, hanem a meleg.
Istenemtől kérve kértem, hű szívem szerint:
Legyen éltém — föltalálva szép középszerét —
Vadregényes bércevidék helyett: himes üde rét.
Boldogságom' egybe helyzém: hogy mindig
szeress;

Hű szívemnél szebb jutalmat távol ne keress,
És szívünk maradjon ifju, bár hajunk deres.
Óhatatlan — tiszta égre felhő néha gyűl,
Az örömnök poharába üröm is vegyűl,
Álom foszlik a való zord érintésitűl.
Téged is, — no valld be, édes, most bevallhatod —
Távol ködben egy-egy álom-kép csalogatott,
Napba vágytál s megpörkölted röpke szár-
nyad' ott.

Okkal-móddal én szeliden visszahivtalak;
Hála isten, nem ragadt rád rút iszap, salak;
S felüdültél, megnyugodtál, gondjaim alatt.

delet a megye állandó választmánya által felülvizsgálandó lenne és az így elkészült tervezet az állandó választmány véleményével együtt kinyomattatván, minden bizottsági tagnak megküldendő. Csak ezen előzmények után lehet közmegnyugvást eredményező szabályrendeletet alkotni.

Mert nem kis fontosságú kérdés „a tisztviselők számának és illetményeinek meghatározása.” Igaz ugyan, hogy a létszám szükségletét az ügyforgalom, munkakör stb. alapján legjobban maga a tiszti kar s annak feje az alispán mondhatja meg. Ámde ez ügyforgalomba betekintést kell adni mindenkinnek, a ki az ügy végeldöntésére jogosítva van. Egyik-másik azt mondhatja például, hogy 3 jegyző és 2 számvevő sok a megyének (hogy egyéb branche-ról ne szóljunk), mi pedig azt mondjuk, hogy a 3 ifju, munkabíró jegyző, csak megfeszített munkássággal tarthatja az ügymenetet folyamatosan, míg a számvevősnél a köz-igazgatási számvevő éppen emberfeletti munkát végez.

Ugyanily fontos a megyének „járások szerinti beosztása” is. Elvi, helyi s — vall-

Nézd, hajunk ősz! — S mint a bércezt hogyha
hó fedi,

De az alkony végmosolyát küldi még neki,
S lábához lágyan terülnek rétek szőnyegi:
Igy vagyunk most! — rám mosolygysz te, én
pedig terád,

Gyermekeink körülöttünk egy bokor virág,
S a hunyó nap ránk pazarlja fénye bitorát!

SZÁSZ KÁROLY.

Georgin ő nagysága.

(Beszély.)

(Folytatás.)

Más nap reggeli három órától fogva szakadatlanul cipőmet fényesítettem, öltönyeim kefélgattam, a nyakkendőmet igazgattam, ujdonat új kélőket és gallérokat próbálgattam, s pejhedző bajuszomra Bányai Litteráti Károly-féle, akkor monopolizált s igen híres — fekete bajuszpedrőt — kenegtettem, de pontban mikor a 11-et ütötte, már a királyi tanácsos ur ajtaján kopogtattam.

Egy, kettő, három!

Semmi bátorítás.

Tudtam, hogy nagy urak nem szokták mon-dani, hogy: szabad, — tehát beléptem.

juk be őszintén — személyi szempontból különböző véleményen lehetünk. Az egyik pl. a meglévő fenntartásának barátja. A másik azt mondhatja, hogy miután figyelemmel kell lenni a járásbiróságokra, keressük meg az igazságügyminisztert, hogy állítson fel még két járásbiróságot az 5- és 6-ik szolgabiróság székhelyén. A 3-ik, 4-ik így vélekedhetik: „két járásbiróságot kérni sok lesz, kérjünk csak egyet s akkor legyen 5 szolgabiróság“, vagy „ne kéregesünk mi járásbiróságot, hanem az egyformaság kedvéért a 4 járásbiróság területén állítsunk 8 szolgebiróságot.“

Nekünk e vélemények egyike sem tetszik, és nyíltan kimondjuk, hogy miután „a járások területe és székhelye a járásbiróságok területeivel és székhelyeivel lehetőleg megegyezően állapítandók meg“, nálunk nem lehetne kimutatni annak lehetetlenségét, hogy a szolgabirói járások a 4 járásbiróságnak megfelelőleg szervezendők. Sem kivihetőnek, sem szükségesnek nem tartjuk, hogy még egy 5-ik, esetleg 6-ik járásbiróság állíttassék Szilágymegye területén. A megye községei pedig úgy vannak beosztva a négy járásbirósághoz, hogy e beosztást minden változtatás nélkül elfogadhatjuk a 4 közigazgatási járás részére is. — Igen természetes, hogy a két szolgabiróság területének beosztásával növekvő munka-körhöz mértén növelni kell az illető szolgabiróság tisztii létszámát is.

Ámde itt is, mint az egész tisztii létszám szervezeténél előtérbe lép „a tisztviselők illetményeinek meghatározása“ fontos kérdése. Tagadhatatlan igaz ugyanis, hogy a közigazgatási tisztviselők fizetése aránytalanul kisebb az egy rangban álló bírósági személyek fizetésénél, holott jó lelkiismerettel nem mondható, hogy amazoknak munkaköre kisebb lenne, mint ezeké. Csak-hogy a tisztviselők számának és illetmé-

El voltam készülve, hogy úgy viselem magamat, mintha egy erdélyi elcsapott fejedelem előtt állnék, kinek úgy mutatom be magamat mint egyedüli hű alattvalója, s olvasva valamit a japáni udvari fogadtatásokról inkább csusztam, mint mentem előre.

Meg is voltam magammal elégedve, mert ő méltósága bár hidegen bánt velem, mint rendszerint a pártfogók, a kik azt éreztetni akarják, s csak annyit mondott, hogy az igazgató tanár ur ajánlata folytán, már értesítette is S. ő méltóságaikat, s hogy délután 5 órakor L.-utcza 12. szám alatt saját palotájukban tisztelegnem kell, s a többi csak tölem függ, — de ennyi tökéletesen elég volt arra, hogy észre vegyem, miszerint a királyi tanácsos ur ő méltóságának nincsen kifogása ellenem, s már a hála szónoklatok egész özönével akartam megzuhanynozni, midőn ő, mint kitanult diplomata, rolla fel sem tételezhető fürgeséggel, hirtelen hátat fordított, a mit én ellenkező utasítás hiányában, hajladnó voltam az elbocsátás kegyes kifejezésének tulajdonítani.

A legszükségesebb köszönő kifejezések közt elkezdtem az ajtó felé hátrálni, s egyszer csak azon veszem észre magamat, hogy a nagy falitükörrel állok szembe, s a királyi tanácsos ur ő méltósága eltűnt a láthatárról.

Bizonyosan könnyűvé akarta reám nézve tenni a visszavonulást.

Élvezettel szívtam be a lépcső ház levegőjét, hova kijutottam, s boldog voltam mikor

nyeinek meghatározására nézve a megye határoz ugyan, de csak „a törvény korlátain belül.“ A törvény korlátai pedig: a) az állampénztárból évenként kiszolgáltatandó 63,500 frt, és b) a 9. §. fejezet követhető engedélye: „A megyék, a már fennálló törvények alapján kivethető pótdadón kívül közigazgatási, közlekedési, közigazdasági, közművelődési és jótékonyági czélokra 3%-tólit meg nem haladó pótdadót vethetnek ki.“

Nem mondjuk, hogy semmi körülmények között nem volnánk hajlandók a kisebb-nagyobb pótdadó kivetésének utolsó fegyveréhez nyulni, de csakis, mint utolsó fegyverhez s csak azon esetben, ha a lehető legkisebb mérvű pótdadó összegével haktartalanul nagyobb erkölcsi siker volna elérhető.

Mindezen fontos indokoknál fogva hiszszük, hogy a 13-ára összehívott megyei közgyűlés nem fog belemenni e kérdések érdemébe, hanem a megfontolva elkészített munkálatot veszi majd tanácskozás alá; mert: „Quid-quid agis, prudenter agas et respice finem!“

Levelezés.

Kassa 1883. április 4.

Kedves Barátom!

Megtisztelő soraidra, az volna a legilletkeesebb válasz, ha e levelemet kibélelném egy nyaláb kéziratral. Egyelőre azonban e levéllel kell beérnem s azon ígérettel, hogy mielőbb beállítok lapodba is. Ime egy beváltandó ígért, mely mindaddig kötelezőleg terhel engem, míg Szilágymegye-Somlyó fennáll, míg én lélegzem, s míg a jó ügyön én is lendíthetek.

Hogy a somlyói kis tábor magára lesz utalva, azt jóelőre sejtettem. Zilah némely körei soha sem fogják megbocsátani nektek, hogy lapotok van.)*

*) Tagadhatatlan, hogy egyes nagyhatalmasságok még tudomást sem akarnak venni lapunk születéséről. Azonban örömmel konstatáljuk, hogy az értelmiség nagy zöme, a legmelegebb érdekeltséggel kíséri működésünket s várakozásunkon felül támogat szellemileg és anyagiilag egyaránt. Szerk.

a lépcsőkön lesiettem, melyeken sokkal jobb lefelé — mint felfelé menni.

Éppen a nagy piacra értem, midőn megkondult a déli harangszó, s nem voltam még akkor annyira megfásulva, hogy magamba ne száljak.

Eszembe jutott, hogy a krízis még hátra van.

„L.-utcza 12. szám, délután 5 órakor — saját palotájukban — a többi csak öntől függ.

Mit értett a királyi tanácsos ur az utóbbi szavak alatt?

„Több oly tulajdonokkal kell birnia, a mik egy szegény diákban mind fel nem találhatók“ — mondá az igazgató tanár ur!

Elvesztettem az étvágyamat.

Ugy akarta a gondviselés, — a sors — vagy Isten tudja miféle; de annyi tény, hogy szükség volt erre is, mert úgy sem volt miből és hol ebédeljek.

Némi megnyugvásomra szolgált, hogy öltözékemet elég kifogástalannak találtam, s míg az a remény is kecsegtethetett, hogyha álláshoz jutok, a zálogházban elhelyezett tartalék alaptól teljesen kiegészíthetem.

Az egész délutáni időt, mozdulatok, s alkalmi kifejezések tanulmányozásával töltöttem, s még igen sok tanulni valóm lett volna, de az idő gyorsan pergő kerekét az én ismereteimmel, melyeket a bölcselmi tanfolyamok alatt szereztem, nem lehetett megállítani.

Pedig csak örülniök kellene, hogy akadt vállalkozó kör, mely a hirdapírás sok kellemetlenséggel járó nyügét magára vállalta, csak azért, hogy az egész megyének hasznos szolgálatot tegyen. Mert úgy fogom fel a dolgot, e lap nem csak Somlyó érdekeit van hivatva képviselni, hanem az egész Szilágymegyében elősegíteni az egészséges vérkeringést. Apró kiesinyeskedéseknek, személyes ambícióknak el kell némulniok ott, hol a közérdek magasabb czélt tűz a közélet munkásai elé. És én hiszem, hogy az indifferentizmus csak látszólagos, s hogy a nyíló tavasz napsugarai megtörik a fagyot s Zilah és Somlyó között e szellemi társas-kocsi akadálytalanul fog mielőbb közlekedni.

Persze, hogy ez neked édes barátom, sok és nagy munkába fok kerülni. Mikor meleg után vágyakozol, jégtorlaszok közé jutsz; ha hűsülni óhajtasz, perzselő hév fog megütni. Az a journalisztikai toll sokszor keservesen fogja feltörni kezeidet s lábaidat vérezni fogja a részvétlenség tövise s mi ennél rosszabb: a félreértés szélű kése.

Mindezeket pedig nem azért írom meg, mintha új dolgok, vagy előtted ismeretlenek volnának, korántsem; egy kis subjectiv reflexio az egész, sok része van benne a magam tapasztalásának. Aztán meg úgy ismerlek téged kedves barátom, s a köréd sorakozottakat minőnek a Niebelungen festi az ő „sárknágyvérbe fűrésztött“ Siegfrijdét.

Lapod programja felölelni ígérkezik mindamaz érdeket, melyekkel egy helyes irányban szerkesztett vidéki lapnak első sorban foglalkoznia kell. Az a pár szám, mely eddig kezeimhez jutott, eléggé meggyőzött afelől, hogy ti a czélul kitűzött eszmét a leghelyesebb eszközökkel igyekeztek megvalósítani. Ezen szép czélért küzdeni, ezen lelkes munkások sorába belépni, még csak nem is erény, hanem kötelesség!

Ugy ismerem Szilágymegyét, hogy a hozzátartozás érzete még büszkeséggé is magasodik lelkemben. Hol annyi nemesen gondolkozó fő, annyi szervező, teremő és munkabíró elem van, ott egy helyes irányban szerkesztett lap sorsát biztosított-nak kell tartanom. A támogatásnak ezerféle eszköze kínálkozik, s ha e nagy számból csak e kettőt a szellemit és anyagit megnyeritek, azt hiszem, a többi önkényt fog következni.....

Innen a Kárpátok letörpülő végnyulványai mellől, a Rákócziak és Boeskaiaiak hajdani fővárosából üdvözlöm a somlyói Báthory szellemének örököseit! s azon ígérettel zárom soraimat, hogy

Megindultam tehát a döntő csatára „L.-utcza 12. szám — saját palotájuk“ felé.

Utközben egy kitűnő ötletem támadt egy fényes bolti kirakat előtt.

Ez az üzlet a mit az öles betűkből még az írás és olvasásban járatlanok is kitalálhattak volna, a legkeresettebb czikkek egyikével — illatszerekkel foglalkozott.

Benyitottam, s felajánlottam még meglevő összes pénzkészletemet.

Kaptam egy olyan kicsi adagot érte, hogy valami nagy orru ember egyszerre felszagolhatta volna, mégis midőn egy mellék utczába a kabátom szárnyaival felitattam, s onnan L.-utczába érve S. ő méltóságánál bekopogtatam, teljesen meg voltam győződve, hogy egy házaló jázmin bokor vagyok.

Az előszobában egy magas kiborotvált arczu komornokot találtam, kinek mind a két keze hiányzott, s mint később megtudtam, ott hagyta őket a klumi ködbe, csupán azért, hogy jelenlegi gazdája ép kéz-lábbal megmeneküljön.

Átadtam neki a névjegyemet, melyet a fogával vett el, és pedig a jól betanított kutya illedelmességével, s miután szerencséjére orra nagyon pisze volt, el is tudta olvasni.

— Nem szükséges önt uram bejelenteni, várják önt. Meghagyta a méltóságos Ezredes ur, hogyha ön jelentkezik — további rendelet nélkül bebocsássam.

Éreztem, hogy elsáppadok, s az erőm fogyni kezd.

Folytatás a mellékleten.

bár mukaköröm sokfelé oszt, mégis abból jórész a tiétek; osztatlan szeretetem pedig változatlan, a számomra kimért idők végeiglen!

Isten áldása legyen munkátokon tetőzött áldása Szilágy megyén!

MÁRTONFI MÁRTON,
igazgató tanár.

Budapesti level.

Ha most, valahára verőfényes tavaszi napon sétálhatunk, a sok esőzés után, hogy kimenjünk a sugáruti műcsárnokba Zichy Mihály idealistikus nagy műveiben gyönyörködni, minduntalan vizsgálunk nyugosznak arcunkon. Mindenki lesi hajunk színét, balfelől kerülnek, hogy van-e forradás arcunkon, köszönnek, hogy kalapunkat levegyük nekik, mert látni akarják szőkek-e fürtjeink.

Ha kávéházban nyugodtan szüresöljük capucinerünket, el-el melázva egy-egy rég látott, kedves emlékü arczon, szembe ül velünk egy hiányos toiletteü uri ember, ki legalább is annak akar látszani s merőn visítál.

Ha bérkocsit fogadunk, hogy valamely külsőbb részbe utazhassunk a városnak, a kocsis esetent nyelvével, de nem a lovaknak, hanem az ott leselkedő rendőrnek, s együtt előbb jól megnéznek mig a bárka elindul.

Ha szivarboltba megyünk, hol nem ismernek, s esetleg (hónap eleje lévén) százast váltattunk, előbb a segéd, vagy szivaros hölgy végig pislogat, s váltani küld, mi alatt az ott ácsorgó constabler behivatik egy virginiára, s minket agyon fixíroz.

Eddig a váltandó bankó esett ily szoros vizsga alá, most a férfi lett a közfigyelem tárgya, ha szőke.

Fájdalom, én szőke hajjal bírok. S mi türes tagadás balfelemen a nyak táján forradásos.

Háziaasszonyom, hol szobát bérek, rossz tulajdonságu embernek tart, mert későn járok haza, az az, mindig hajnalban. Szóval beillem egészen Spanga Pálnak.

Ezer forint tüzetett ki a belügyminiszterium által a nagynevű országbíró gyanúsított gyilkosára. S ezóta mindeki siet valahol felfedezni a gyilkost.

Rendőrök szabadon engedik futni az alma és narancs tolvajt, — bátorsággal pofozkodnak a kofák, s ha valaki órát lopott s éppen reá teszi kezét a rendőr, elég, ha azt kiáltja: ni rendőr ur

Egy ezredes!

No jázmin bokor mi lesz belőled — ki még a sorozáson sem mentél keresztül, ha egy valóságos czedrus — egy tényleges ezredes előtt kell megrapportiroznod?

Már retirálni akartam, de mielőtt kivettem volna, az a kezetlen cerberus úgy tolt maga előtt, mint egy beszegezett ágyut.

Az volt a szerencsém, hogy az első teremben senkit sem találtunk és lélekzetet vehettem, de alig voltam készen vele, a kezetlen már is bal lábának félre nem érhető mozdulatával egy oldal ajtó felé vezényelt, s mintha csak a sors akarta volna, ez ajtó önmagától kinyílt, habár a phizicai szabályok szerint a léghűzám is segíthetett neki.

Betántorogtam.

De csakhamar összeszedtem magamat, mert ezredes formát sehol se láttam, csak egy gyönyörű ifju nőt a kereveten, ki egy könyvet lapozgatott, s a mint ott ült, vagyis helyesebben feküdt, azzal a hanyag, de mégis előkelő magatartással, a mi csak az aristokrata nők tulajdona — úgy nézett ki mint Venus, ha ugyan igaz, hogy a szépséget ma is ehez a fogalomhoz kötik, s a mai Párisoktól nem vonják meg azt a jogot, hogy az almát annak adják, a kinek nekik tetszik.

Hogy célnál vagyok onnan gyanítottam, mert a kezetlen nem jött ide utánam.

(Folyt. köv.)

ott megy a tul oldalon Spanga Pál! — s a rendőr, ki az ezer frtra aspirál, elbocsátja a biztos tolvajt, a remélt gyilkosért.

Oh! Spanga Pál! Kerülj elő! mivel az én arczom hasonlít a te szőke képedhez, s én gyanuba jövök, s az a zsarnok Zsarnay, ki mindig mást fogat el a valódi bűnös helyett még, engem is bekísért a dutyiba.

Pedig jelenleg szabad akarok maradni. Azok a jótékony napsugarak lefejtették hölgyeink derekáról és bájos természetéről a csúf vastag téli felsőket. S most a sok színes, kis testhez álló derék s az a sok színű kockás alj, oly szemkápráztató szín pompát tár szemünk elé, hogy örökké az utcán lessük a szép nemet. Ibolyabokrétáink váltakoznak, mivel minduntalan akad egy üde arcu ösmerős, ki keblünkről lemosolyogja, s újból veszünk, hogy legyen mit adnunk az új bordeaux deréknek, akarom mondani a szép nőnek gombja mellé.

Ha most a walesi herczeg Budapestre jönne elbizná magát, mivel az angol — skot plaid — mintájára készülnek a ruhák.

Még le sem zárták jól a kriptá ajtót az ország legelső bírāja koporsója fölött, még le sem törölték jól a síró gyermekek az első könyeket, a fájdalom és borzalom sajtolta könnyecskéket, — s már gúnyt üznek a gyilkosságból még a gyermekek is.

— Te, mondja egyik flu ösmerősöm, hogy van az, hogy a tolvajok még Thaisz Eleket, a városi főkapitányt meg nem fojtották, mint Mailáthot?

„Hadd el — feleli egy másik — Thaiszt nem fojtják meg, szükségük van reá! Thaisz jó főkapitány, főként a tolvajokra nézve. Léppel-dobbal fogja ő a madarat.

De úgy is van!

Soha párisi gamin nem boszanthatta jobban a rendőrközegeket, mint most inasgyerkőceink. Ordítova futnak az utcán, constablert hiva, mert ugymond amott megy Spanga! S ha a rendőr siet, kaczagás fogadja! „Elkészt“ kiáltják utánna, Spanga azóta, mióta maga fut, már más ruhába bújt.

S a rendőr boszankodik tehetetlenségein, de nem mer lármázni, mert a gyermekek a nép hangulatát festik.

Igy gondolkozik mindenki. Egy vén, süket és rövidlátó ösmerősöm van. Soknak adós szegény. Tegnap egyik hitelezője kereste s fenyegette, hogyha nem fizet beperli.

— Hagyja el, feleli az öreg — ne lármázzon. Fölkeresem Spangát és az ezer forintnyi jutalmából magát is kifizetem. S a hitelező elment, megnyugodt, mivel ugymond, ha erős szándoka van az öregnek, előbb megkapja, mint a rendőrség.

S a képes lapoknak, mily jó jövedelmeket esíálnak. Egy nap hozzák a huszár képét, egy nap Spangát, másnap az orozva meggyilkolt Mailáthot, harmadnap a családtagokat. Míg el nem lesz Spanga fogva, minden ember vesz újságot. S a sensationális hír mindig benn van: „Spanga itt és itt volt tegnap, de mint a késő éjjeli órákban értesülünk a rendőrség már új nyomon van. Holnap bizonyosan elfogják!

Vederemó!

BOGDÁNOVICS GYÖRGY.

A somlyó-vidéki gazdasági-egylet közgyűlése.

(Folyt. és vége.)

Ezek után egyletünknek kiállításon kívüli tevékenysége soroltatik fel, nevezetesen, az állatkiállítási jutalmak fedezésére a földm. miniszter ur ö nmlgától 150 frtot eszközölt s nyert; — ugyancsak annak kegyeiből nyert egyletünk egy alagcső sajtó; egy újabb szerkezetű járgányos kendertörő gépet; egy olasz rendszerű kenderáztató berendezésére szükséges mintegy 380 frtnyi összeget; a községi iskolaszéktől átvette az iskolahelyiség kertjét, hogy ott egy kisebbszerű gyümölcsfa-iskolát rendezzen be;

továbbá a szőlőművelésben Fekete Pál vándor szaktanárt 2 ízben nyerte meg gyakorlati s elméleti előadás rendezése végett; ugyan így nyerte meg Lisznai Tihamér miniszteri cultur-mérnököt, az alagcsővezési eljárás és az alagcső-sajtó kezelése tárgyában tartandó előadásra; s nyert végre Bodola Lajos miniszteri biztos és főmérnök szívcsességéből bácskai kendermagot, mivel termelési kísérleteket tétetett, és mik felbátoríták és buzdíták arra nézve, miszerint a kendertermesztés vidékünkön minél nagyobb mérveket öltson, ugyannyira, hogy az ne csak a házi ipar egyik kiegészítő részének anyagául szolgáljon, hanem eléggé meg nem becsülhető, s mindig kellő keresletnek örvendő kereskedelmi növényeink egyikét képezné.

Végül megkötötte 12 évre az első magyar ált. biztosító-társasággal (alább egész terjedelmében közölt szerződést) a tűz- és jégbiztosításokra nézve, mely reánk nézve 2 oldalú fontossággal bír, egyfelől: az olcsóbb biztosítási díjak mellett megkönnyíti a biztosítás lehetőségét, s így nemcsak eshetőleg károsodás ellen nyújt menedéket, de tényleges megtakarításokat is eszközöl; másfelől pedig: az egylet részére eső jutalék által anyagi helyzetünk emelésére szolgál. Valóban az itt nyújtott kedvezmények kellően indokolnák azt, hogy az egylet minden tagja, ne csak önmaga legyen ezen előnyök élvezője: hanem a biztosítási eszme terjesztője is legyen.

Az egyleti tevékenységnek ilyképen lett előterjesztése után, átmege igazgatónk jelentésének II-ik ágában a jövő évre (1883-ra) javasolt programra, s annak indokolására azon nézetét fejezi ki, hogy a sokoldalú kísérletezések — egyletünk megerősödéseig — nem képezhetik feladatunkat; mivel azon kismérvű érdeklődést, melyet felköltetni s ébren tartani szerencsénk van; valamint azon csekély anyagi erőt, melyet tevékenységünk biztosítására fordíthatunk: nem leend szabad megosztani s kétes eredményű kísérleteként elvonni azon utról, melyre már reá léptünk, s melynek követése már némi eredményeket hozott is egyletünknek.

Ebből kifolyólag javasolja, hogy május havában szántás-verseny tartassék; szeptember hóban tenyész állatkiállítás és lóverseny; november hóban pedig gazdasági kerti-termény és gyümölcs-kiállítás rendezessék.

A gazdasági cselédek jutalmazását ez évi programból kihagyandónak véli.

Ezen általános figyelemmel és érdekeltséggel kísért jelentést midőn a gyűlés örömdetes tudásul veszi, annak első ágára vonatkozólag: a nagymlt. miniszteriumnak kegyes támogatásáért és nagymérvű adományozásaiért felterjesztéssel köszönetét fejezi ki, úgy köszönetet mond elnökének báró Bánffy György ur ö mltgának is azon szíves tevékenységeért és becses adományaiért, melyet a lóverseny és állatkiállítás körül kifejtett és eszközölt; s végre méltó elismerést fejez ki az igazgató választmányának egyletünk érdekében tett buzgó működéseiről; s midőn az 1883-ra beterjesztett munka-programmot egyhangulag elfogadja: csupán azt ajánlja a választmányának, hogy a szántásverseny idejét a körülményekhez képest oly alkalmas napra tűzze, hogy azon a földműves osztály is kellőleg megjelenhessék; és továbbá, hogy a tenyész-állatkiállítás és lóverseny lehetőleg szeptember havában tartassék, és hogy a gazdasági kerttermény-kiállítás — ha valamely akadály nem gátolja — novemberben tartassék; gondoskodván arról is, hogy a részletes program a legterjedelmesebb módon közhírré tétessék. S egyszersmint az a földművelés-, ipar- és kereskedelem-ügyi miniszter ur ö nmlgának — becses támogatásának megnyerése végett — felterjesztessék.

Érdekes és fontos adatokat közöl a titkári jelentés is, az egylet állapotának és működésének statisztikai összeállításában, melyből az fejlődésszerű gyarapodás kitűnik. Ugyanis volt

1882-ik évben 21 alapító (24 alapítványnyal), 84 részvényes és 9 évdijas, összesen 114 tag. Ezek közül — habár 2 részvényes tagtársunkat a halál elragadott — 6 alapító, 22 részvényes és 9 évdijas, összesen 37 tag a szaporulat. De megelőbb vagyonbeli gyarapodása, szemben az 1881. évi 1 db. arany és 209 frt 60 kr állapottal, minthogy van

I. Pénz és pénz-értékben:

a) pénztármaradvány 2 arany	65 frt 9 kr,
b) 3 befizetett alapítvány	150 " — "
c) 21 biztosított, de be nem fizetett alapítvány	1050 " — "
d) 1881. és 1882. évi hátralék	190 " 50 "

I. összesen 2 ar. és 1455 frt 59 kr.

II. Ingókban:

a) butorok és felszerelésekben	105 frt 31 kr,
b) könyvekben	76 " — "
c) gépekben	540 " — "
d) ültetmény- és terményben	30 " — "

II. összesen: 751 frt 31 kr.

III. Befektetés:

Kenderáztató-alap 360 frt — kr.

Összes vagyon 2 ar. és 2566 frt 90 kr.

Ezen értékben — hálásan ismerjük el — hogy a nmlt. miniszteriumnak 1050 frt értékű kegyes adománya is bennfoglaltatik.

Tartatott továbbá: 1 rendes köz- és 13 igazgató-választmányi ülés, a hol is az 55 igazgatói intézkedéssel együtt 173 határozat hozatott.

Van 8 szaklapunk, 1 folyóiratunk és több ismertető röpiratunk és füzetünk, s végre, már könyvtárunkban is, az érdeklődő gazda-közönség megleli utmutatóját.

Tudnivaló még, hogy a szeptemberi tenyész-kiállításán 98 db. szarvasmarha lett pályázatra kiállítva, s az összes versenydijakban kiadtunk 410 arany frankot és 37 db. ezüst forintot. Mely állapotot midőn gyűlésünk örvendve vett tudásul, egyszersmint a titkár azon kérését, hogy: a székhelytől távolléte esetébeni helyettesítésére a közgyűlés választana egy helyettes titkárt: választmányt bizta meg szükség esetre intézkedni.

Ezután egy a vidékünk lótenyésztésének emelése érdekében, az egylet által a földművelési miniszteriumhoz felterjesztett azon kérelemre, mikép rendelné el miniszter ur ő nmlga, hogy az állami ménesekből évenként kisorsolt felesleges kanczák közül 6 éven át évenként 30 db. az egylet útján helyeztessék el — bizonyos kedvezmények mellett — vidékünkön kisebb birtokosainál; és továbbá, hogy a katonai lovasezredek kislejtezett, de öröklési hibáktól ment tenyésztésre alkalmas kanczái, szintén a tenyésztőknek adassanak el — küldött szakosztályi véleménynyel kísért magas válasz tárgyalatván, — miniszter ur ő nmlga e kérelemnek azon alakban és feltételek mellett, főkép pl. azért nem tehet eleget, mivel egyes területeknek a ménesek kisorsolt anyaga felett egyed-áruságot nem biztosíthat, mindazonáltal az adott viszonyok határai között hajlandó a rendes árverésen egyes tenyésztők által megvett kanczák áráira nézve, részletfizetési kedvezményt (3 évi részlettel) nyújtani, de csakis a gazdasági-egylet kizárólagos szavatolása mellett. Valamint hajlandó a gazdasági-egyletnek, ha kiküldötte az egyesület elnökétől származó egyenes felhatalmazást mutat be, szintén részletfizetési kedvezmény mellett kanczákat engedni át; mindazonáltal csak azokat, melyeket a tenyésztők vagy a gazdasági egyesület e rendes árverésen mint legtöbbet ígérők vették meg.

Ekkor a vételről kötelező írás állittatik ki s abban a részletfizetési időpontok megjelöltetnek, ugyanis 3 részletben törlesztetik, még pedig az első azonnal, a második 1¹/₂ év múlva, míg a 3-ik a vétel napjától számított 3. év végén.

Minden egyes, az egylet területéhez tartozó tenyésztő, ki részletfizetésben kíván részesíttetni, csak úgy nyeri a kedvezményt, ha az

árverés alkalmával az egyesülettől szabályszerűen kiállított oly nyilatkozatot ad át az illető miniszteri kiküldöttnek, melyben a gazdasági-egylet minden kétséget kizárólag kezeskedik a tenyésztő által megvett ló vételárának pontos befizetéseért.

A mi pedig a katonai lovasezredek kanczáit illeti, minthogy a honvédség loállománya már eddig is a tenyésztők kezei közé jutott, mely csakis a közös hadsereg lovaira vonatkozhat, e tekintetben már a miniszter a kellő lépéseket megtette s az eredményről az egyesületet annak idejében értesítendi.

Közgyűlés a miniszter által ajánlott előnyt elodázni nem akarván, megfontolás és a biztosíték módozatainak megállapítása végett igazg. választmány a tenyésztőkkel magát érintkezésbe téve, egy rendkívüli közgyűlésben javaslatot terjesztszen elő.

Ezután tudásul vette az állattenyésztési szakosztálynak évi működéséről szóló jelentést; nemkülönbén az évi zárszámadásra vonatkozó bizottsági jelentést, a melyből kitűnik, hogy 1088 frt 90 kr bevétellel szemben volt 1023 frt 81 kr kiadás s 2 arany 65 frt 9 kr pénztári maradvány. Mely alkalommal a pénztárnok a számadás terhe alól — a fenntartandók fenntartása mellett — föl is mentetett.

Tárgyaltatott ezután az egyletnek 1883. évre szóló költség-előirányzata. Nem tartom érdektelennek azt egész terjedelmében bemutatni.

Bevétel:

1) 1882. évi pénztári maradvány	2 arany	65 frt 9 kr.
2) 1881. évi kamat és részvény-hátralék		33 frt — kr.
3) 1882. évi kamat és részvény-hátralék		157 frt 50 kr.
4) 1883. évre 24 alapítvány kamatja 4 3 frt		72 frt — kr.
5) 1883. évre 84 részvénytől 4 5 frt 420 frt — kr.		
6) Kenderáztatás és törésből		
7) Alagcsősjátó használatából		
8) Biztosítási díjakból		
9) Verseny- és kiállításokból	200 frt — kr.	
10) Terményekből	20 frt — kr.	

Összesen 2 ar. és 967 frt 59 kr.

Kiadás:

1) Személyi járandóságokra	79 frt — kr.
2) Irodai szerek és nyomtatványokra	25 frt — kr.
3) Hirlapok, szakkönyvek és könyvkötésekre	120 frt — kr.
4) Kiállítások, versenydíjak és jutalmakra	250 frt — kr.
5) Vegyes és előre nem látott kiadásokra	50 frt — kr.
6) Szállásbérre	60 frt — kr.
7) Fűtés és világításra	40 frt — kr.
8) Faiskolára	100 frt — kr.
9) Kendertörő fészetre	200 frt — kr.
10) Az egyenleg összege	17 frt 59 kr.

Összesen: 967 frt 59 kr.

Ezen tételek bővebb eszmecseré után azal fogadtattak el pontonként és átalánosságban, hogy miután, az egylet székhelyén létrejött társadalmi hetilap a „Szilágy-Somlyó” czíme szerint, egyuttal az egylet közlönye is, annak a midőn az egylet specialis érdekébeni közléseiért nagyobb nyomdai kiadásra lenne utalva, anyagi támogatása az egylet némi érdekében történne, s noha e költség-előirányzat kelete korábbi, az említett lap megindulásánál, mindazáltal választmány a dologi kiadások czímén „vegyes és előre nem látott kiadások” tételéből és a megtakarítandó összegekből e tulkiadásokat fedezze. Különbén a költség-előirányzat annak megjegyzésével, hogy a bevétel 6—3 tételei, mint ez évben életbelépendő jövedelmek cím fenntartás végett — habár minden összeg nélkül is — eként lettek bejegyezve az igazgatóságnak végrehajtás végett kiadatott.

Végre felolvastatott azon szerződés, mely

fennebb az igazgatói jelentésben körvonalozva van, s hogy gazdaközönségünknek is teljes tudomása legyen tartalmáról, szükségesnek látom azt egész terjedelmében ide iktatni; annyit minden esetre állithatok, hogy már a közép birtokos is — vagy községek, kik még ezen gazdasági egyletnek nem tagjai — belépésök esetére tűz- és jégkárbeli biztosításuknál megnyernék a biztosító-társaság által adandó %-ékokban azon összeget, melyből alapítványi kamataikat, illetőleg évi részvenydijaikat fizetni kellene. A nagybirtokosnak pedig még fizetendőjén felül marad is.

A szerződés így szól:

„Mely köttetett egy részről a „Sz.-Somlyó-vidéki” gazdasági-egylet, másrészt a Budapesti székelő „Első magyar általános biztosító-társaság” között tűz- és jégbiztosítási ügyben a mai napon.

Jelen szerződés a mennyiben egyrészt a biztosító felek számának szaporítását, illetőleg a biztosítási eszmének nagyobb terjesztését, másrészt a gazdasági-egylet tagjainak, illetőleg az egyletnek magának nyújtandó kedvezményeket czélozza, közös érdeken alapszik és így az alább részletesen jelzett összeköttetés karöltve jár, a gazdasági-egylet és az első magyar ált. biztosító-társaság közös érdekeinek előmozdításával.

A feltételek a következők:

1-ször: A szilágy-somlyó-vidéki gazdasági-egylet kötelezi magát tagjai közt és egész működési területén a biztosítási eszmét terjesztetni, annak töltelhető nagyobb lendületet adni, és egész erkölcsi befolyásával oda hatni, hogy a biztosítani kívánók száma tagjai közt mindinkább növekedjék. Mindezekből kifolyólag oda fog működni, hogy a biztosítást kereső tagok, az „Első magyar ált. biztosító-társaság” részére nyereszenek meg.

2-ször: Az „Első magyar ált. biztosító-társaság” kötelezi magát, a rendes díjszabályzat szerint számítandó és a gazdasági-egylet tagjaitól befolyandó díjakból következő százalékokat engedményezni, és pedig mindenféle épület-biztosítás utáni díjakból, — kivéven: malmokat, gyárakat, szeszegetőket és olajtűket:

a) Zsindely, nád és szalma tetőzetű épületek rendes díjaiból 20%

Cserép tetőzetű épületek 33¹/₃%

b) Gabna-készletek, takarmány és ingóságok tűz elleni biztosításánál a C) díjszabályzat szerint számítandó díjakból 10%

c) Jégkár elleni biztosítások után fizetendő díjakból 2%

Tűzkár elleni gabna-készlet biztosítások, valamint jégkár elleni biztosítások utáni díjak fedezésére a biztosító-társaság, a fennálló gyakorlat szerint váltókat is elfogad.

Hat évre díjváltók mellett történendő lak- és gazdasági-épület biztosításoknál az első; az újbiztosítási kötvény hátrészen nyomtatott szabály szerint: vagy díjkötelezők mellett hat évre, az utolsó, mint ingyen év engedélyeztetik.

A biztosítás az ezen szerződésben csatolt tűz- és jég-kötvény feltételek*) alapján történik.

3) Ha idővel az első magyar által. biztosító-társaság netalán indítatva érezné magát a jelenleg számított rendes díjait általánosan le szállítani, az esetben az egyleti tagok által fizetendő és jelen szerződésben meghatározott díjak, szintén lefognak aránylag szállíttatni.

4) A gazdasági egylet tagjainak névsorát a biztosító társasággal illetve, kolozsvári**) főügynökségével közli és e névsort új tagok belépése esetén folyton kiegészíti.

5) A biztosító-társaság minden oly biztosítási díj után — az illetékeket bele nem értve — melyet egyleti tag, tényleg készpénzben lefizetett, a tűznél 5%, a jégnél 1%-ot jutalékkul

*) Titkárnál megtekinthető.

**) És debreczeni.

az év végén utólagosan a gazdasági-egylet pénztárába befizet.

b) Az egylet községenként békebirákat vagy bizalmi férfiakat alkalmazhat, kik a felek kívánságára, a kár felvételénél részt vehetnek; és oly esetekben: hol a biztosított és a társaság kiküldötte közt, a kár — összegre nézve megállapodás nem jöhet létre, a választott bíróság megalakulása előtt barátságos egyesség létesítésében közreműködnek.

7) Miután a biztosító-társaság által jövőre nyújtható többi kedvezmények főleg a biztosítási eszmének, minél nagyobb terjesztésétől és számos gazdasági-egylettel való összeköttetés eredményétől függnek: a biztosító-társaság azon esetre ha a gazdasági-egyletek közreműködése mellett az üzlet csakugyan előnyös lendületet nyerne; a szilágy-somlyó-vidéki gazdasági-egylet tagjait, valamint az egyletet magát az ediginél még nagyobb kedvezményben is részesíteni hajlandó lesz.

8) Az „Első magyar általános biztosító-társaság” az egylettel való érdekközösségnek, az által is óhajt kifejezést adni, hogy a biztosítás terén előfordulható újítások és czélszerű változásokra czélzó törekvéseiben, a gazdasági egyesületek támogatását és a helyi viszonyok tüzetesebb ismereténél fogva tanácsadását is kikérje. E végből kívánatosnak tartja a biztosító-társaság, hogy előforduló esetekben az egylet a Budapesten tartandó közös tanácskozásoknál kiküldötte által magát képviseltesse.

9) A biztosító-társaság utasítani fogja kolozsvári főügynökségét, miszerint körlevél útján ügynökeivel is ismertesse meg a jelen szerződés tartalmát és szellemét, kellőleg felvilágosítván az ügynököket, hogy tekintve a közös érdeket, a gazdasági-egylet közgecinél karöltve a biztosítás terjesztésében lehetőleg közreműködjenek és a gazdasági-egyletnek, valamint annak egyes tagjainak az ügy előmozdítása érdekében minden tekintetben segédkezet nyujtsanak.

A kolozsvári főügynökség az egyleti tagok által történt biztosítások jegyzékét a gazdasági-egyletnek az év végén másolatba megküldi.

10) Jelen szerződés 12 évre köttetik, mindkét testület igazgatósága által egybehangzó 2 példányban aláíratik és keltétől számított 10 nap után érvénybe lép.

Kelt Budapesten, 1882. december 31-én.

Az „Első magy. ált. bizt. társaság.”

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést beárja.

TOPERCZER LÁSZLÓ.

Megyei élet.

Szilágymegye közigazgatási bizottságának ápril hó 9-én tartott üléséből.

Az alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapot a mult márczius hónap folyama alatt teljesen kielégítő volt; az ember és állat-egészségügy szintén kedvezőnek mondható.

A sorozás a megye összes sorozó járaiba befjeztetett, az eredmny a jövi havi bizottsági ülésen fog az alispán által bejelentetni.

Márczius hónap folyamán elárusítottatott a megyei levéltár által 6108 darab marhalevél 266 frt 20 kr értékben. A nyilvános betegápolási alap javára kivetett pótdoból márczius hónapban 426 frt 7 kr folyt bes ezen összeggel az alap ma már 11434 frt 98 kr-rel rendelkezik. A központi árvaszéknél Dúszóczi István elhalálozásával üresedésbe jött gyakornoki állomásra Nagy Gyula alkalmaztatott.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint márczius havában a következő összegek folytak be adó fejében:

1) a zilahi adóhivatalnál	7300 frt 83 kr,
2) a sz.-somlyói „	4839 frt 97 kr,
3) a tasnádi „	3885 frt 44 kr,

Összesen . . . 16026 frt 24 kr,

az esedékes adótartozásból márczius hó végével hátralékban maradt 476,383 frt 19 kr. A megyét terhelő összes adóhátralékok márczius hó végén 1.348,390 frt 9 krt tettek.

Az árvaszéki elnök által beadott kimutatásból láthatólag a megyei gyámpénztár állása márczius hó végén részint készpénzben, részint magán kötvények, — részvények és takarékpénztári könyvekben 155,446 frt 30½ értéket tüntet ki.

A Zilah városi gyámpénztár márczius hó végével 14,674 frt 34 krt, a Sz.-Somlyó városi pedig 6758 frt 79 kr értéket mutat ki.

A királyi ügyész jelentéséből főlemlitjük a következőket: a zilahi központi fogházba márczius hó végén letartóztatva volt összesen 68 férfi és 7 nő, ezek közül jogerejüleg elítelt fogoly 36 férfi

és 2 nő, felebbezés alatti vizsgálati fogoly 13 férfi, 1 nő, itéletlen vizsgálati fogoly 19 férfi, 4 nő; márczius hónap folyamán kiszabadult 49 férfi, 6 nő; az egész hónapban kiadatott 2571 étadag, melyért 448 frt 27 kr fizettetett.

Az egész hónapban részint a kir. bíróságoknál, részint a közigazgatásnál a rabok által teljesített 635 díjjazatlan munka-napszám.

A bizottság jelen ülésében elintézt nyert ügydarabok a közérdek szempontjából fontosak és említést érdemlők nem lévén, azoknak felsorolását mellőzzük. Á.—

Heti szemle.

Gladstone angol miniszterelnökről azt írják megint, hogy agg kora s gyengélkedése miatt visszalépni készül állásáról. London minden főépületeit erős őrizet alatt tartják az ir dynamith robbantók miatt.

Az orosz czár koronázását — hir szerint — végleg május 27-re tűzték ki. Országunkat valószínűleg királyunk testvére fogja képviselni.

Róma a mult héten ünnepelte meg a világ első festője — Rafael születésének 500-dik évfordulóját. Egyház és állam, ez alkalommal együtt szenteltek ünnepet a művészetnek.

Országgyűlésünk megkezdte a kézipiskolai törvényjavaslat részletes tárgyalását. Eddigelé a felett folyt a legélénkebb vita, hogy a görög nyelvet köteles legyen-e minden növendék tanulni. A vita a görög nyelv győzelmével végződött.

Baross Gábor orsz. képviselő a lemondott Hieronymi helyébe a közmunka és közlekedési miniszterium államtitkárává neveztetett ki

Hireink.

Szász Károly és neje Bibó Antonia a legszorosabb családi körben, mult hó 29-én ülték meg boldog házasságuk 25-ik évfordulóját. 6 gyermek és a testvérek koszoruja vette körül Szász Károlyt és kedves nejét ez ünnepélyen csak, ámde ott volt lélekben széles magyarországnak mind ama fia, a ki Szász Károly családját ismerve szeretni és magát Szász Károlyt tisztelve szeretni tanulta. A még ma is ifjú és magasan szárnyaló szellemű költőnk ez alkalomra irt szép költeményét az író szíveségéből, lapunk mai tárczájában élvezhetik olvasóink. Fogadják tőlünk is ismételtén szívünk mélyéből folyó szerencse kívánatainkat!

— Mailáth György elhunyt orsrágbiróért a gyászmise e hó 5-én tartatott meg Sz.-Somlyón, a rom. kath. egyházban, jelenveltak az összes hivatalok személyzetei, különböző vallásfelekezetek lelkészei, a díszes szertartást fényes segédlettel ft. Püspöki Alajos plebános és cz. kanonok végezte, a gymnasium tanári kara és ifjuságának emelkedett gyásznékei fűszereztek.

— Értésítés. A Sz.-Somlyó vidéki gazd. egylet kertjében termett Mont d'or karós viasz pászuly, kifejtő czukor borsó; továbbá 3-féle czukordínye s végre chäster grófsági óriás, és korai csemege tengeri mag, adagonként, míg a készletben tart, az egyleti tagoknak díj nélkül kiosztatnak. Jelentkezhetni egyleti titkárnál f. hó 19. Egyszermind felkérhetnek azon tagok, kik a bácskai kendermagra előjegyezve vannak, hogy magvaik elvitele tekintetéből szükséges zsákokat egyleti szolgánál hagyják. Az igazgatóság.

— Több oldalról azon panaszt vettük s szükség esetében nevekkal is szolgálunk, hogy a vámszedés körül nem tartatnak meg a vámtarifa tételei. Felhívjuk ez ügyre a rendőrség figyelmét, mert a különben sem alacson helyárák felcsigázása piaczi forgalmunk kárával jár.

— Kirándulás — Párisba. A folyó év nyarán Debreczemből Párisba és vissza, rendkívül mérsékelt menetdíj mellett kéj kirándulás rendeztetik. A kirándulásban résztvehet bárki, ki a majdan tudatandó összeget, előre lefizeti; a résztvenni akarók a Debreczenből külön vonaton induló kirándulókhoz csatlakozhatnak a legközelebbi állomásokon. Az ut iránya oda: Debreczen-Budapest-Bécs-München-Strasbourg-Páris. A kiknek tetszik, vissza ez uton is jöhetnek, azonban a kirándulást rendező társaság az illető vasut társulatoknál kieszközölte, hogy a kirándulók a Schweiczon át is jöhessenek vissza. A menetjegy érvényessége egy hónapra terjed, s ezért a visszautazás alkalmával minden nevezetesebb városban kiszállani, s ott (az egy hónap idótartamon belül) tetszés szerinti időt tölteni lehet. A részletes programm megjelenéseig a szükséges felvilágosításokat Sz.-Somlyó és vidékére nézve, a kirándulást rendező társaság megbízottja Virág Lajos v. főjegyző Sz.-Somlyón készséggel adja meg.

— Helyre igazítás. Mult számunkba megkezdett beszélyünkbe, egy pár értelem zavaró sajtohiba csuszott be, a mit a következőkben igazítunk

ki. Az 1. lapon a hasáb 3. bekezdése előtt ez a sor „Kedves egy város ez a Kolozsvár” egészen kimaradt. A 2. lap 1. hasáb 1. sorában „volt” helyett „áll,” ugyanott a 4-ik sorban „pontjairól” helyett „lapjairól,” a 12-ik sorban „ősanyjok” helyett „ősapjok”, a 3-ik hasáb negyedik sorában „modus viendi” helyett „modus vivendi” olvasandó.

— Lapunk mult számának szerencsétlenség czimü hírét, némelyek czélzatosságnak tekintvén, kijelentjük, hogy az semmi egyébben nem akart lenni, mint a fiatalságnak egymás irányában megengedhető kedélyeskedés, a mit az is eléggé igazol, hogy beküldő a legatust husvét első napján utaztatja.

CSARNOK.

Báthori árnya.

— REGE. —

I. A sárkány-fogakról.

Rég, midőn e völgyön, merre a szem ellát,
Csak tótükröt látott, vagy tölgy- bük- és szilfút,
Még midőn a csuesig a hegyek tövétől
Minden oldal zöldelt ősi rengetegtől:
Oly kevés lakó volt e kies vidéken,
Hogy megélhetett az, egy családtest képen.

Mégis e családtest mért emelt lakot fön,
Más hegyek fölé nyult legmagasb tetőkön?
Melyek zege-zuga telve van bozóttal,
Sziklatörmelékekkel ösfa-hulladékkal,
Hol a szürke felhők annyiszor borongnak:
Nincs telek ekére, nincsen fű baromnak.
Mért nem száll a völgybe, hol két három csermely
Enyeleg a kristály zöldes tótükrörel!...

... Hát biz' ott a tón lent és a parti szélén
Nem lehet, hogy ember, vagy barom megéljen.
Óriási szörny jár ur és ór gyanánt ott
Jaj annak, kit e helyt egyszer megpillantott.
Mintegy szörnyü gyik jár Pupos oldalán fel,
Jobbra-balra, majd le kis gyikfürgeséggel.
Pikkelyes lemezből pánczélt hord a hátán
Mely megvillan olykor nap, vagy hold világán
Mégsem lehet az gyik; hisz' az a hosszú nyak,
Meg az a kigyófej mást, de mást mutatnak!
Mást mutat szökése, vagy talán a röpte,
Mert rengeteg nagy szárny esattog zúg felette.
Hej! az ős vitézek, mind levághatták tán,
De ez föntr maradt még, — föntr ez ősi sárkány.

A hegy oldalában fát, követ, vagy bokrot
Lábalól kitépett és a tóba kotrott;
Meredek simává tette így az oldalt,
Biz' itt a növényzet alig hogy ki nem halt.
Szarvast, őzikéket, lenne bár egy csorda,
Megrohan; egyenként tépi széjjel sorba.
Nem emésztí mind meg, egy kúp-hegyre hordja
Melyre leskelődik egy raj légi horda.
Körben kóvályogva százan is lebegnek
Léghörén a csúcsos krasznamenti hegynek.
E tetőről csaptak a kész zsákmányért le.
Perez alatt a csúcsra szálltak vissza véle.
Még lakást ember-kar nem épített rája.
Orv saskeselyüknek volt e hegy tanyája.

Kezdetben leszállni innen a nép nem mert,
Nem találhatott ám erre bátor embert.
Egy bátor levante jött e hegyre végre,
A ki megesküdt a földre és az égre:
Hogy egy lenti parton ijjal fegyverezve
Néz a szörnyeteggel közelebből szembe.
Hegy-oldal gerinczén tartva déli tájnak
Tört a rengetegben utat ez magának.
Egy kisebb oromnak lejtőjén lejutván,
Tóra láthatott már egy kiálló sziklán.

(Folyt. köv.)

TAPODY TAMÁS.

Piacziárak.

Egy hektoliter	Sz.-Somlyó ápril 6.	Zilah ápril —	Tasnád ápril 6.	Sz.-Cseh ápril 5.	Kraszna ápril —
á r a k k r a j c z á r o k b a n					
Buza	650	—	800	570	—
Kétszeres	568	—	700	—	—
Rozs	568	—	600	—	—
Árpa	438	—	540	—	—
Zab	244	—	300	260	—
Tengeri	438	—	500	400	—
Széna	—	—	350	500	—
Marhahus	40	—	40	38	—

ÜZLETHELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

vendéglői üzletemet

folyó évi Szentgyörgy naptól fogva,

jelenleg Sztojka Flora ur által lakott vendéglői helyiségbe [takarékpénztárral átellenben] teszem át.

A nagyérdemű közönség eddig tanusított kegyes pártfogását megköszönvén, ezt kényelmes ellátás, jutányos, izletes ételek és italok pontos kiszolgálása mellett ezutánra is kiérdemelni legfőbb törekvésem leend.

Szilágysomlyó, 1883. márczius hó 15-én

Tisztelettel:

FINGER LAJOS,

vendéglős.

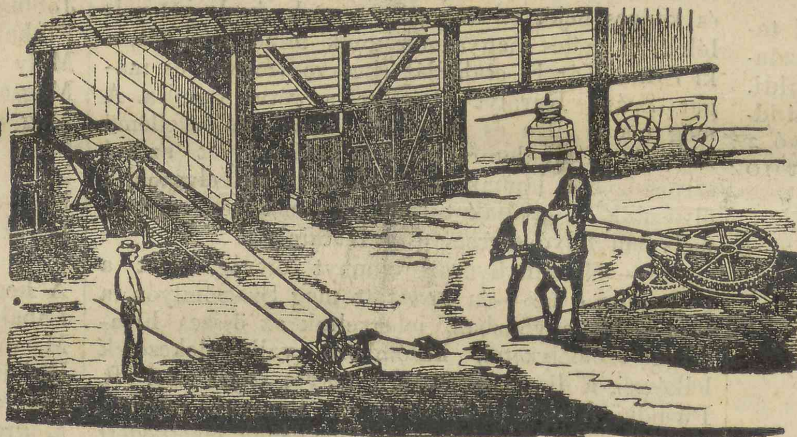
3—5—6

PÖSNER ÁBRAHÁM

okleveles gépész és rézműves,

ügynöke Grossmann és

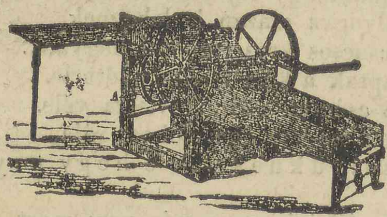
Rauschenbach

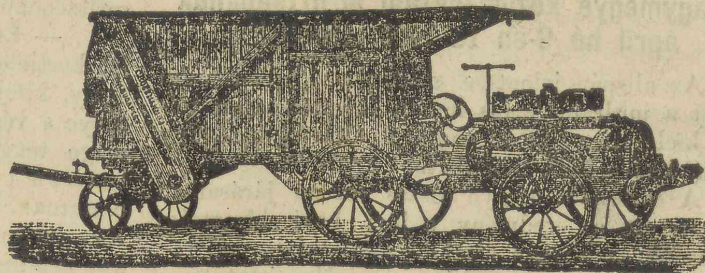
budapesti első magyar gaz-

dasági gépgyáranak

Szilágysomlyón.

Tisztelettel értesíti a n. e. gazdasz urakat, miszerint sikerülvén több világhírű gépgyáros bizalmát megnyerhetni, miáltal képes mindenféle mezőgazdasági és borsászati célra használó gépekből nagy választéku raktárt tartani, s azokat jutányos gyári árban, részletfizetés és teljes jótállás mellett árusíthatni, — és pedig: jó váltók ellenében másfél évi — de sőt nagyobb gépeket egész három évi

egyenlő részletek fizetése mellett.

Ezen részesítendő kedvezmény által még a kisebb mezőgazdának is alkalma nyílik olyan s annyi gépet magának beszerezhetni, melyet viszonyához mérve legcélszerűbbnek lát, és ment azon sok kellemetlenségtől is, melynek saját szakavatatlan géprendelése által ki volt téve.

Ajánlja továbbá: Dús készletét házi és utczaiz **szivattyukban**, kerti és **tüzi fecskendőkben**, mosó és szeszfőző **üstökben**. Ajánlja végre nagy választéku **ércz-koporsó- és varrógép-raktárát**, melyek meglepő jutányos árban árusíttatnak.

Szeszgyárak, gőzfürdők és **Cognac főzdek** készítését, valamint gőzmalmok, fűrésztelepek és olajmalmok berendezését elvállalja.

Javitó gépműhelyében pedig, bármily gépjavítás a leggyorsabban, jutányos ár mellett eszközöltetik.

9—2—10

A szilágysomlyói nyomda-részvénytársulat üzletében egy 12—16 éves, jó erkölcsű, írás és olvasásban kellő jártassággal bíró ifju **tanulónak** elfogadtatik. Értekezhetni

a szilágysomlyói nyomda-részvénytársaság igazgatóságánál.

6—3—3

A szilágysomlyói nyomda-részvénytársaság 1883.